

vil blive modtagen med Velvilje her i Thinget, og jeg tror, at man af den vil se, at man fra Landbohøjskolens Side er kommen ind paa en saadan Vej med Hensyn til Undervisningen, ikke alene af de Enkelte, men af hele den store Landbrugsstand, som gjør, at den vil knytte denne Landbrugsstand til sig paa en ganske anden Maade, end den har været i Stand til tidligere. Dette Tilskud billiger jeg selvfølgelig og ønsker det vedtaget, og jeg kan gjerne udtale strax, at jeg ønsker det ad Aare forøget, men jeg tror, at det er rigtigt, at man bliver staaende ved dette Beløb nu. Lige overfor Andre, som muligvis kunne ønske at foreslaa et større Beløb, skal jeg udtale, at jeg troer, at det vil vise sig nødvendigt ad Aare at forøge det, men at det vil være rigtigst inden man kender Fordelingen og har vundet nogen Erfaring, at blive staaende ved dette Beløb, som ikke er saa ganske ubetydeligt. Beløbet maa selvfølgelig tænkes anvendt, dels til direkte Understøttelser til disse Landbrugs-skoler, og dels til Understøttelse af de Elever, som søge derom. I saa Henseende er der imidlertid i Bemærkningerne, der ledsage Lovforslaget, en Udtalelse, jeg ikke rigtig kan forstaa mig med. Der staar, som følger: „Kun Saadanne kunne optages som Elever, der ere i Besiddelse af den fornødne Modenhed til at kunne følge Undervisningen i de nævnte Fag“. Der have vi altsaa antydet en Slags Modenhedsprøve, der skulde aflægges af de Elever, der søge disse Landbrugs-skoler omkring i Provindserne. Som bekendt fordres der ingen Modenhedsprøve af Eleverne ved Landbohøjskolen, for saavidt de kun ville følge Landbrugsundervisningen. Den fordres kun af dem, der ville være Veterinærer eller Forstuderende, men ikke af egentlige Landbrugsstuderende, og det er mig derfor lidt uforstaaeligt, at man her har villet gjøre en saadan Fordring til Skolerne i Provindserne, som man ikke har anset for fornøden overfor den videregaaende Undervisning paa selve Landbohøjskolen. Det er en Selvfølge, det maa vistnok Enhver indrømme, at Betingelserne for, at en Elev kan følge en Undervisning og have nogen rigtig Nytte af den, er den, at han er i Besiddelse af en til Undervisningens Betydning varende Modenhed, naar han indtræder paa Skolen, og jeg er fuldstændig overbevist om, at Bestyrelsen af de forskellige Landbrugs-skoler i Provindserne have en ganske anden Velilighed og en ganske anden Evne til at vrage deres Elever og have en ganske anden Interesse af at undgaa at faae umodne Elever, end Landbohøjskolen har her i Byen. Landbohøjskolen bestaar, enten dens Elever

ere saa eller saa, men en Landbrugs-skole i en af Provindserne bestaar kun, for saa vidt den fører sine Elever frem og staffer dem de Kundskaber, de vente at kunne faae paa deres Kursus. Enhver Bestyrer af en Landbrugs-skole veed, at de umodne Elever ville dels selv Intet lære, dels forsinke de andre Elever, derfor vil han gjøre det Muligste for at forhindre, at saadanne Elever optages paa Skolen, det vil være hans største økonomiske Interesse at undgaa den Slags Elever, thi faar han mange af dem, vil Undervisningen blive utilfredsstillende, og hans Skole vil gaa tilbage; han vil derfor sly dem som Besten. Jeg tror altsaa ikke, at en Modenhedsprøve er fornøden, og jeg mener, at det ser underligt ud, at man fordrer en Modenhedsprøve paa Landbrugs-skolerne, naar man ellers ikke fordrer den og navnlig ikke gjør det paa Landbohøjskolen, og jeg haaber, at dette Punkt kun er berørt her i Bemærkningerne, uden at det er Meningen bestemt at fastholde det. Et andet Hensyn, som er at tage for os, er Spørqsmaalet om, hvorledes Tilshyret med Skolen skal indrettes. Jeg indrømmer selvfølgelig, at, naar der gives et Statstilskud til Skolerne, bør der ogsaa være et Tilshyn med, at disse Skoler virkelig udrette Noget for de Penge, som de faae. Et saadant Tilshyn finder jo ogsaa Sted ved de almindelige Højskoler, og det er derfor en Selvfølge, at det ligeledes maa finde Sted her. Der er vel heller ikke Videre at indvende imod, at dette Tilshyn sættes i Forbindelse med Landbohøjskolen, og jeg tror derfor, at vi let ville komme overens om Ordningen af dette Forhold. Men et andet Punkt er Fordelingen af Tilskudet mellem de forskellige Skoler. I det Forslag, jeg vil kalde det oprindelige i denne Henseende, nemlig det, der blev stillet af Udvalget i forrige Samling, var det foreslaaet, at denne Sums Fordeling mellem de forskellige Skoler skulde ske paa Proportionsloven, det vil altsaa sige, at den skulde bero paa Overenskomst mellem den høitærede Minister og Rigsdagen for hvert enkelt Aar. Her i det forelagte Lovforslag er denne Bestemmelse udeladt. Der staar kun, at Summen uddeles til særlig dertil bestemte og af Staten understøttede Fagskoler. Ja, „særlig dertil bestemte“, men hvem skal bestemme dem dertil? Det staar der ikke Noget om. Det er lidt utydeligt. Jeg ventter derfor fra den høitærede Minister selv nærmere Forklaring om dette Punkt. Jeg tvivler paa, at man let vil blive enig om Ordningen af hele denne Sag, medmindre Forholdet ordnes paa lignende Maade, som er sket med Hensyn til Højskolerne, nemlig at Tilskudet fordeles paa